

Näringsdepartementet

Statssekreteraren
Jöran Hägglund

Arende ID
TILLVÄXTVERKET
Ank. 2010-04-27
D/Dnr. 2500-2009-907297

Christina Lugnet
Generaldirektör Tillväxtverket

Pumplagens betydelse för tillgänglighet till drivmedel i landsbygder

Tack för ditt brev från den 17 december 2009 med rubriken "Angående pumplagen".

Frågan om pumplagens effekter på tillgänglighet till drivmedel har diskuterats och utretts på olika sätt och av olika aktörer de senaste månaderna. Först nu bedömer jag att frågan är tillräckligt behandlad och förankrad för att kunna besvara ditt brev.

I mars 2010 utkom riksdagens rapport Pumplagen – Uppföljning av lagen om skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel. Samma månad presenterade också Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser en utredning om pumplagens betydelse för tillgänglighet till drivmedel i gles- och landsbygder. I båda dessa utredningar kommer utredarna fram till att det inte går att dra slutsatsen att det är pumplagen som är orsaken till att antalet tankställen minskar. Orsaken till det minskade antalet anses snarare vara en allmän struktur-omvandling i branschen. En liknande utveckling som i Sverige sker också i andra europeiska länder där det inte finns någon motsvarande reglering som pumplagen.

Däremot, och där råder också enighet, kan pumplagen ha bidragit till nedläggningar i enstaka fall och det kan befaras att lagen kan komma att få viss betydelse för kommande nedläggningar av tankställen.

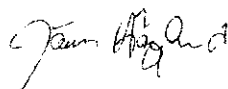
Regeringen anser därför att det är angeläget att säkerställa att inte servicestrategiska drivmedelstationer i gles- och landsbygd drabbas av oproportionerliga krav på tillgänglighet till förnybara drivmedel. Frågan handlar om att balansera å ena sidan tillgången till förnybart drivmedel och å andra sidan tillgängligheten till drivmedelsstationer i gles- och landsbygd.

Förvaltningsrätten i Falun behandlade i mars 2010 ett antal överklaganden från mackägare som inte beviljats dispens av Transportstyrelsen. Förvaltningsrätten beviljade dock dispenser i samtliga dessa fall, bland annat av servicestrategiska skäl. De samhälliga intressena av att drivmedelsstationerna tillhandahåller förnybart drivmedel och att servicen på landsbygden fortlever sägs stå emot varandra i viss utsträckning. Det framstår emellertid, enligt Förvaltningsrätten, som rimligt att en skälig anpassning av båda intressena sker genom att dispens medges. Dispenser kan enligt lagen ges för en begränsad tid. Transportstyrelsen har som regel beviljat ett års dispens. Förvaltningsrätten har nu godkänt närmare två år, dock inte längre eftersom efterfrågan kan komma att öka över tid. Dispens kan emellertid sökas upprepade gånger under förutsättning att det finns en tidplan för investeringen. Förvaltningsrättens skäl till dispenser väntas påverka Transportstyrelsens framtida bedömningar i dispensärenden.

Näringsdepartementet genomförde i mars ett möte om pumplagens effekter och tolkning av lagen avseende dispenser. På mötet deltog tjänstemän från Näringsdepartementet, Miljödepartementet, Transportstyrelsen, Tillväxtverket samt Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser. Mötets deltagare var överens om att Transportstyrelsen i sina prövningar av dispensansökningar i större utsträckning bör ta hänsyn till om drivmedelstationen är av servicestrategisk betydelse. Det är samtidigt viktigt att beakta konkurrensneutraliteten, det vill säga att har en mackägare på orten investerat i utrustning så kan inte en annan slippa genomföra investeringar.

Länsstyrelser och berörda regionala självstyrelseorgan och samverkansorgan har under ett antal år årligen beviljat drygt 35 miljoner kronor till näringsidkare med servicestrategiska dagligvaru- och drivmedelsbutiker. Preliminära uppgifter tyder på att denna summa det senaste året ökat till cirka 43 miljoner kronor. För de servicestrategiskt belägna mackarna finns möjlighet att ansöka om investeringsbidrag för nödvändiga investeringar (se Förordning 2000:284 om stöd till kommersiell service; 11§4). Regeringen har dessutom tillskjutit extra resurser för detta; 30 miljoner kronor 2009- 2010. Regeringen har därtill tilldelat Tillväxtverket 17 miljoner kronor för att stimulera lokala lösningar och initiativ på serviceområdet. Bland annat ska lösningar som ökar tillgängligheten till drivmedel eftersträvas.

Stockholm den 23 april 2010

Jöran Hägglund